

2017'de dış ticaret açığı %36,8 arttı.

İhracat hacmi Aralık'ta yıllık bazda %8,6 oranında yükselerek 13,9 milyar USD olurken, ithalat hacmi %25,4 artarak 23,1 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Böylece dış ticaret açığı yıllık bazda %63,5 oranında genişleyerek 9,2 milyar USD oldu. Geçtiğimiz yılın Aralık ayında %69,4 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı bu dönemde %60,1 seviyesine geriledi.

2017 yılı genelinde ihracat bir önceki yıla kıyasla %10,2 artarak 157,1 milyar USD, ithalat %17,7 yükselerek 233,8 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. 2017'de dış ticaret açığı 2016'ya kıyasla %36,8 oranında artarken, 2016'da %71,8 olan ihracatın ithalatı karşılama oranınının 2017 yılında %67,2'ye düştüğü görüldü.

Dış Ticaret Dengesi	(milyar USD)					
	Aralık		Δ	Ocak-Aralık		Δ
	2016	2017	(%)	2016	2017	(%)
İhracat	12,8	13,9	8,6	142,5	157,1	10,2
İthalat	18,4	23,1	25,4	198,6	233,8	17,7
Dış Ticaret Dengesi	-5,6	-9,2	63,5	-56,1	-76,7	36,8
Karşılama Oranı (%)	69,4	60,1	-	71,8	67,2	-

Motorlu kara taşıtları, 2017 ihracat performansında öne çıktı.

2017 yılında ihracat hacminde kaydedilen artışta motorlu kara taşıtları, demir-çelik ile kazanlar ve makineler gibi Türkiye'nin ihracatında yapısal olarak en yüksek paya sahip sektörler önemli rol oynadı. Ayrıca, ihracatın %113,9 oranında arttığı hava taşıtları ve aksamaları kalemi ihracat artışına en yüksek katkıyı sağlayan 5. sektör oldu. Kıymetli taşlar ihracatında kaydedilen hızlı düşüş ise 2017 yılı ihracat hacmi üzerinde baskı yarattı.

2017 Yılında İhracata En Fazla Etki Eden Fasıllar

Fası/	İhracata		
	Pay (%)	Değişim (%)	Etkisi
Motorlu kara taşıtları	15,2	20,9	2,9
Demir ve çelik	5,2	33,3	1,4
Kazanlar, makineler	8,8	12,1	1,0
Mineral yakıtlar, yağlar	2,8	34,7	0,8
Hava taşıtları, aksamaları	1,0	113,9	0,6
Kıymetli/yarı kıymetli taşlar	6,9	-10,7	-0,9
Diğer	60,0	7,0	4,3
Toplam	100	10,2	10,2

En çok ihracat yapılan ülke Almanya oldu.

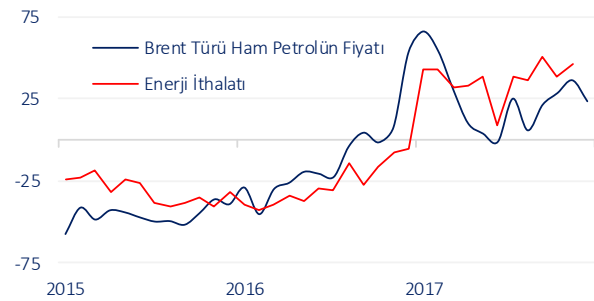
2017 yılında Almanya en büyük ihracat pazarımız olmayı sürdürürken, altın ihracatımızdaki düşüşün etkisiyle ihracatın %17,8 gerilediği İngiltere en büyük ikinci pazar olma konumunu korudu. İhracat hacmi artışına sağladıkları katkı çerçevesinde değerlendirildiğinde, 2017'de BAE ve Irak gibi

Orta Doğu ülkelerinin dışında ABD, İspanya ve Almanya'ya yönelik ihracattaki artışlar dikkat çekti.

İthalat hacmi 2017'de genişlemeye devam etti.

2017 yılı genelinde kıymetli taşlar ve metaller ile mineral yakıtlar ve yağlar kalemlerinin dış ticaret dengesini olumsuz yönde etkilediği görüldü. 2017'de kıymetli taşlar ithalatı %142,1 ile hızlı artarken, mineral yakıtlar ve yağlar aynı dönemde petrol fiyatlarındaki artışın etkisiyle %36,9 yükselerek 37,2 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Demir-çelik ithalatı yukarı çeken bir diğer kalem olurken, kazanlar ve makineler ithalatındaki düşüşün 2017 genelinde ithalat hacmindeki artışı bir miktar sınırladığı görüldü.

Enerji İthalatı ve Petrol Fiyatları
(yıllık % değişim)

Ara malı ithalatı 2017'de güçlü seyretti.

Geniş ekonomik gruplar incelendiğinde, sermaye malı ithalatı Aralık ayında %20,2 ile hızlı genişlemesine karşın yılın ilk yarısında gösterdiği düşük performansın etkisiyle yıl genelinde gerileme kaydetti. Yıl genelinde güçlü seyreden ara malı ithalatı 2017'de %27,6 oranında artarken, TL'deki değer kaybının da etkisiyle tüketim malı ithalatı zayıf bir seyir izledi.

Beklentiler...

2017 yılında Avrupa ülkeleri başta olmak üzere dış talebin olumlu seyri ihracat hacmimizi olumlu yönde etkiledi. İthalat tarafında ise, petrol fiyatlarındaki hızlı yükseliş, altın ticaretinin seyri ve ekonomiyi destekleme yönünde alınan kararların etkisiyle yurt içi iktisadi faaliyette kaydedilen güçlü performans ithalatın hızlı artmasında etkili oldu.

2018'de Avrupa ekonomilerindeki olumlu seyrin ihracat hacmimize katkı sağlamayı sürdüreceği ve iç talebin 2017'ye kıyasla daha ılımlı bir seyir izleyeceği öngörülerine bağlı olarak dış ticaret açığında gözlenen hızlı genişlemenin bir miktar ivme kaybedebileceğini düşünüyoruz. Öte yandan, petrol fiyatlarının mevcut yüksek seviyelerinin kalıcı olması ihtimali dış ticaret dengesi üzerinde en önemli risk unsuru olarak karşımıza çıkıyor.

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem Bölüm Müdürü izlem.erdem@isbank.com.tr	İlker Şahin Uzman ilker.sahin@isbank.com.tr
Alper Gürler Birim Müdürü alper.gurler@isbank.com.tr	Gamze Can Uzman gamze.can@isbank.com.tr
H. Erhan Gül Müdür Yardımcısı erhan.gul@isbank.com.tr	Ayşim Kalkan Uzman Yardımcısı aysim.kalkan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.